

Signanter dicitur esse eis prohibendum pugnare *Jure ecclesiastico*, & non naturali, ut intelligatur, posse Summum Pontificem super hoc dispensare, & concedere Clerico facultatem manu propria pugnandi in bello justo, ut patet in tot Cruciatibus, & bellis sacris; Gonz. in c. *Petitio n. 7. in fin. de homic. Diana part. 10. tract. 2. resol. 3.* Theophil. de Religio *loricato Apod. 10. §. 3.* Bonacina de censuris disp. 7. q. 4. n. 12. Petra in *const. unic. Gregor. VIII. sect. 1. n. 14.* Qua licentia expresse concessa, omne etiam irregularitatis incurrendæ periculum à tali Clerico auferre præsumitur, ut docet Silv. verb. *Homicidium 3. c. 5.* Covarr. in *Clem. Si furiosus, part. 2. §. 3. n. 2.* Bonac. l. c. *punct. 4.* Molina, disp. 108. Avila q. 7. de cens. disp. 6. sect. 3. dub. 2. concl. 2. Layman, lib. 2. tract. 3. c. 12. n. 16. Petra loc. cit. n. 15. & alii passim.

4 Signanter etiam dicitur propria manu, ut intelligatur, quod licet non possit propria manu pugnare, possunt tamen in bello justo cum legitima sui superioris facultate assistere tamquam Capellani, ut militibus sacramenta ministrant, ipsorumque in morte assistant; c. Ex multa 9. de voto, §. De Clericis, & possunt generatim milites hortari ad strenue pugnandum; cap. Igitur 7. cap. Omni tempore 9. cap. Hortatu 10. cap. Ut pridem 17. caus. 23. quest. 8. & Gratian. in cap. Quicumque ex Clero 6. cit. caus. 23. q. 6. verb. *Causus*, ubi sic præcise ait: Clerici sua manu non valent arma recipere, sed alios possunt hortari pro tuitione oppressorum, & pro oppugnatione inimicorum Dei, & Gloss. in cap. Quod in dubiis 5. de penis, ubi monet, cum ibi Innocentius III. sub pena depositionis Sacerdotibus prohibet, ne alios ad pugnandum incitent, intelligendum esse in bello injusto, ibi: *Incitant in bello injusto, secus si esset justum, quia tunc licitum est hortari.* (Vide verb. Capellanus militum.)

5 Quiniam possunt Clerici aliis justum bellum suadere; desumitur ex c. Omni tempore 9. & c. Hortatu 10.

6 & c. Ut pridem 17. caus. 23. q. 8. Insuper possunt Clerici invocare Principes seculares in subsidium ad bellandum contra infideles, & hereticos in defensionem ecclesiæ; (1. §. f. p. 1.) cap. Maximianus 2. caus. 22. q. 3. ubi ex *epist. 50.* Augustini ad Bonifacium ostenditur, quod ecclesie recte potest postulare auxilium à Principibus secularibus, ut injuria repellatur; & hoc ibi probatur doctis exemplis, scilicet Maximiani Episcopi Vagienensis, & Apostoli Pauli. Et si Clerici jurisdictionem habeant temporalem, ut plures sunt Episcopi, & Abbates præcipue in Germania, nedum possunt pro tuendis juribus suæ ecclesie vocare in auxilium Principes seculares, sed etiam possunt bellum legitima cum auctoritate indicare, exercitum conscribere, ducem belli præficere, & arma ad pugnandum militibus præbere. Desumitur ex c. Episcopus 3. *Ne Clerici, vel Monachi in 6.* Quamvis exercitus Præfecti, aut Ductores ipsi personaliter esse non debeant, ex c. Sententiam 9. *Ne Clerici, vel Monachi*, ibi: *Nullus quoque Clericus ruptuariis, vel balistariis, aut hujusmodi viris sanguinem præponatur.*

9 Clerici, & Religiosi, qui non pugnandi, sed spiritaliter adjuvandi causa bello justo intersunt, spolia hostium non minus, quam alii milites accipere, & retinere possunt, nisi de contraria Principis, aut supremi ducis belli voluntate constet; & ratio est, quia tales Clerici, & Religiosi sunt exercitui satis utiles, immo & sunt pars ejusdem exercitus, ac patiuntur pericula, & incommoda cum aliis, adeoque æquum est, ut etiam cum aliis participant commoda & utilitates; Molina disp. 108. *prope finem*, Layman lib. 2. tr. 3. c. 12. n. 20. Dicastill. n. 490.

10 La Croix lib. 3. part. 1. n. 884. & alii. Clerici omnes, & Religiosi urgente magna necessitate defendendi urbem, licet non possint, ut supra dictum est, propria manu

11 pugnare, possunt tamen moenia, portas urbis custodire. Immo ad id in repentino bello tenentur; Felix Potestas tom. 1. part. 4. n. 233. & desumitur ex c. Pervenit 2. de immun. eccles. ubi sic præcise dicitur: *Fraternitas tua nullum per nostræ vel ecclesie suæ nomen, aut alio modo excusari à murorum vigiliis patiatur, sed omnes ad hoc generaliter compellantur. Quatenus munitis vigilantibus melius valeat civitatis custodia procurari.* (Vid. add. nov. hisp. in fin. sup. verb. Arma.)

ARTICULUS V.

Quoad irregularitatem, quæ ratione belli incurritur, vel non.

SUMMARIUM.

- 1 In bello aliquem occidendes, vel mutilantes sive sine Clerici, sive Laici, incurrit irregularitatem.
- 2 Etiam si bellum esset defensivum contra quoscumque, Clerici, & Laici aliquem occidendes, vel mutilantes, sunt irregulares.
- 3 Et etiam si bellum esset contra infideles, & hereticos pro defensione patriæ.
- 4 Et de facto fuit concessa facultas à Pontifice Nuntio Portugallia, ut dispensaret cum ecclesiasticis, qui in casu inevitabilis necessitatis infideles, seu hereticos, defendendo patriam, occiderunt vel mutilarunt.
- 5 Et tanto magis evadunt irregulares Clerici, & Laici aliquem occidendes, seu militantes in bello aggressivo, quantumvis justo.
- 6 Et pro hoc Pius II. dispensavit in irregularitate contra à Religiosis, & Presbyteris in Africa bellum gerentibus contra Mauros.
- 7 Et sic etiam fuit responsum, & dispensatum in casu eujusdem Canonici.
- 8 Qui fiant irregulares in bello justo vel injusto, ad num. 13.
- 14 Addit. ex aliena manu. ad num. 16.

In bello aliquem occidendes, vel mutilantes, sive sint Clerici, sive Laici, incurrit irregularitatem; cap. Si quis pro industriam 1. & cap. *Petitio 24. de homic. Clem. unic. de homic. cap. Miror 4. & cap. Clericum 5. & cap. Si quis viduam 7. dist. 10. cap. Aliquos 1. dist. 51. & cap. Designata sunt 2. eadem dist. ubi de Laicis specialiter dicitur sic: *Designata sunt genera Laicorum, de quibus ad clericatum pervenire non possunt, si quis fidelis militaverit &c.* Etiam si bellum esset defensivum contra quoscumque, Clerici, & Laici aliquem occidendes, vel mutilantes, sunt irregulares; cit. cap. *Petitio 24. de homicid. cap. de 1. dist. 50. Rota, part. 2. recent. decis. 3. num. 5.* Et etiam si bellum esset contra infideles, & hereticos pro defensione patriæ; cap. Clericum qui Paganus 5. dist. 50. cap. *Petitio 24. de homicid. & ut refert Fagnan. in dist. cap. Petitio n. 15. & Petra in constit. unic. Gregor. VIII. sect. 1. num. 12.* De facto fuit concessa facultas à Pontifice Nuntio Portugallia, ut dispensaret cum ecclesiasticis, qui in casu inevitabilis necessitatis infideles, seu hereticos, defendendo patriam, occiderunt, vel mutilarunt. Et tanto magis evadunt irregulares Clerici, & Laici aliquem occidendes, seu mutilantes in bello aggressivo, quantumvis justo; cit. cap. *Petitio tua 34. de homicid. & cap. Aliquos 1. c. Designata sunt, & c. Si quis 4. dist. 51. Et per hoc Pius II. dispensavit in irregularitate contra à Religiosis, & Presbyteris in Africa bellum gerentibus contra Mauros, ut refert Raynald. num. 82. anno 1459. relat. à Thomass. de beneficiis part. 2. lib. 1. cap. 75. num. 11. Et in casu eujusdem Canonici Zagabriensis ecclesie, qui ductor quorundam militum, quos juxta solitum, & legem regni Capitulum Zagabriense mittere solet pro patriæ, & fidei defensione, Vexilliferum Turcam necavit, dum aqua velocitate ductus à reliquo exercitu Croatico sejunctus opprimi credebatur, propositis dubiis infrascriptis in Sac. Congr. Conc. 17. Novembris 1685. in Zagabriens. Primo: *An dictus Canonici ex causa præfata factus fuerit irregularis? Secundum: An cum eo sit dispensandum? Tertium: An prædicta dispensandi facultas Episcopis sit concedenda in casibus futuris?* Respondit ad primum, & secundum affirmative, ad tertium negative.**

In bello manifeste injusto, sive offensivo, sive defensivo, licet pauci mulerentur, seu occidantur, vel etiam unus solus occidatur, vel mutiletur, evadunt irregulares omnes militantes, quamvis non omnes suis manibus mul-

tilent, seu occidant, quia omnes ad homicidium cooperantur, & constituunt unam causam totalem ad eam interfectionem, cum omnes ad invicem se excitent ad illam; arg. cap. Sicut dignum 6. §. final. de homicid. cap. Quod in dubiis 5. de penis, & ibi Gloss. vers. *Incitant.* Et contra vero in bello manifeste justo, sive offensivo, sive defensivo, evadunt Irregulares solum occidendes, vel mutilantes propriis manibus; pugnantes autem, & neminem occidendes, nec mutilantes, non sunt Irregulares, licet ab aliis multi occidantur, vel mutilentur; cit. cap. *Petitio tua 24. de homic. & c. Si quis 4. d. 51. & Doctores communitur.* Solummodo autem vulnerantes, vel percussantes, & non occidendes, nec mutilantes, non sunt Irregulares ex dict. c. *Petitio tua*; ubi non declaratur Irregularis Pelagius Presbyter, qui pugnando aliquos percussit, & vulneravit, sed solum respondit ei Honorius III. abstinendum esse à ministerio altaris, si de interfectione aliqujus illud conscientia remordeat, ibi: *Unde cum pro teo quod aliquos percussisti irregularitatem metuas incurrisse, mandamus, quatenus de interfectione cujusquam in illo consilio tua conscientia te remoret, à ministerio altaris abstinere reverent.* Ob vulneratio nem enim & percussione non reperitur in jure imposita ulla Irregularitas, adeoque non contrahitur, cum ista non contrahatur nisi sit in jure expressa; cap. Is qui 18. de sententia excomm. in 6.

11 Clerici, seu Laici pugnantes in bello justo, & occidendes, vel mutilantes inimicos, sunt Irregulares, non ex defectu, sicut pugnantes in bello injusto, sed tantum ex defectu lenitatis, quia sicut, qui iuste contra aliquem profert sententiam sanguinis, securo effectu, Irregularitatem incurrit, argum. cap. Aliquos 1. dist. 51. c. *Sæpe 29. & cap. His 50. caus. 23. quest. 8. cap. Ex literis 10. de excois. Prelatorum. cap. Clericus 5. & cap. Sententiam 9. Ne Clerici, vel Monachi*, ubi qui militat in bello justo, si occidat, vel mutilet; cap. Si quis viduam 8. dist. 50. cap. Aliquos 1. dist. 51. & cap. *Petitio tua 24. de homicidio.* Et hanc Irregularitatem ex defectu lenitatis incurrit etiam equites hierosolymitanis, & alii quicumque approbati à Sede Apostolica, si in bello etiam contra infideles aliquem necaverint, aut mutilaverint; si enim hæc Irregularitas incurritur à iudicibus juste condemnantibus reos ad mortem, ex adductis canonibus, eo magis incurritur à militibus hierosolymitanis, & aliis consimilibus, licet iuste & sine culpa ratione justi belli infideles occidant, ut præcise docet Thomassinus de benefico. p. 2. lib. 1. cap. 75. num. 11. & Petra in *const. unic. Gregor. VIII. sect. 1. num. 22.* adeoque debent habere, vel preventivam, vel subsequentem apostolicam dispensationem; ut de facto Pius II. dispensavit in Irregularitate contra à Religiosis, & Presbyteris in Africa bellum gerentibus contra Mauros, & ex Sac. Congr. Concil. decret. fuit esse dispensandum ab Irregularitate Canonici Zagabriensem, qui necaverat Vexilliferum Turcam, ut patet ex adductis supra num. 6. & 7. Vide verb. Irregular. art. 1. §. In bello sub num. 11.

13 (Insiciantur leges 63. & 64. lit. 5. p. 1. in eis casibus, quorum est, vel non permisa Episcopo dispensatio, referuntur: inter hosce, si mors, amissio, & membri mutilatio evenierit, numeratur; de memoria non elabatur leg. 13. 14. 15. 16. & 17. lit. 6. p. 1. In prima, tripliciter dividitur homicidium, in voluntarium, furtivum, & coactum: In secunda, de primo discutitur: In tertia, de secundo: In quarta, de tertio; & in quinta quaritur, affirmativeque respondetur, an fiat Irregularis qui iuste occidit, jubet, aut consiliat; Consonat lex 18. lit. 9. p. 1.)

14 Irregularitas an, & quando contrahatur in bello sive justo, sive injusto, tum à Laicis, tum à Clericis, vide Gibalin. de Irregular. c. 4. *consid. 7. art. 1. ad 7. diff. sic.* Illud vero hic non omitendum, quod laudatus Auditor diffult. 2. & 3. improbat opinionem Auditoris nostri n. 8. quod scilicet in bello injusto vel defensivo, vel offensivo, licet pauci mutilentur, seu occidantur, aut etiam unus mutiletur vel occidatur, evadunt irregulares omnes milites, quamvis non omnes mutilentur vel occidantur.

16 Multa disputantur solent à nuperis præsertim scriptoribus cum catholicis, tum protestantibus de hoc argu-

mento, licet christiano viro militiæ nomen dare. Existimant enim de protestantium genere nonnulli nefas esse homini, qui Christo adhererit, militare: horum autem quàm à vero discrepans sententia sit, multis ostendere non vacat, satis sit animadvertere; probatam militiam Evangelistis fuisse, ut constat ex his, quæ apud Lucam cap. 3. v. 14. leguntur, ubi Joannes militibus ipsum interrogantibus, quid facere ipsi deberent, respondit: *Non inveniatis conciliatis, neque calumnia faciat, & contenti estote stipendiis vestris:* quis autem in animum inducat, ut credat, voluisse evangelium Joannis Baptistæ dicitur laudare, si militiam divina lege veritam existimasset? *Aliorum cap. 10. v. 11. & seq. laudat S. Lucas Centurionem, ac justum, timentemque Deum illum appellat, non ergo censuit militiam cum pietate pugnare.* Deinde certa atque explorata res est, primis ecclesie seculis magnam fuisse Christianorum militum cogiam, quos tamen Episcopi, quibus & religio, & disciplina curæ erat quàm maxime, ab ecclesie sinu minime arcebant. Celeberrimum sanè fuit prodigium illud, quo christiani milites Marci Aurelii tempore Marcomanico bello detentorando, obsecrandoque Deum, non modo imperatrum, ut plueret, cum nullum haberet exercitum aquandi modum, manifestumque esset periculum, ne legiones universæ perirent, sed etiam ut hostes isti fulminibus partim intrerent, partim dissipati, venirent tandem in potestatem populi Romani. Atque ea christianorum militum legio, quorum precibus pluvia impetrata fuit, *fulminarix* propterea dicta est. Hæc porro luculenter ostendunt, militiam nomen dare veritum christianis non esse viris, neque primum ecclesie seculorum christianis eam probatam fuisse sententiam, quæ statuit, minime id licere religionis christianæ cultoribus. Plurimum de hoc argumento disserit Hugo Grotius lib. 1. de *Jure belli, & pacis cap. 2.* Heinecius in prælectionibus in eumdem Grotium lib. 1. copiose vero, atque eruditissime mores suo P. Thomas Maria Mamachus Ordinis Prædicatorum Casanatenensis Theologus tom. 1. *Originum & Antiquitatum Christianorum pag. 363. & seqq. & tom. 3. pag. 303.* Apud istos Scriptores argumenta omnia sententia negantis militiam cum christiana pietate pugnare eleganter producta, affirmantis vero uberrime ac nervose resultata adinvenies.

BENEDICERE, BENEDICTIO.

ARTICULUS I.

Quoad benedictionis esse, divisionem, & ministerium.

SUMMARIUM.

- 1 BENEDICERE potest contingere tripliciter, scilicet enuntiative, optative, & imperative.
- 2 Enuntiative benedicere quid sit.
- 3 Optative benedicere quid sit.
- 4 Imperative benedicere quid sit.
- 5 Benedictio imperativa, de qua erit hic sermo, est propter meritum sanctitatis, & alia, quæ datur à sacerdote propter meritum Christi, alioque instrumentaliter applicatum. Et hæc secunda ad hoc est duplex, una scilicet personarum, & alia rerum, usque ad num. 7.
- 6 Benedictio personarum alia est sollemnis, quam in divinis officiis dunt Episcopi &c.
- 7 Hanc sollemnem benedictionem in missis, vesperis, & matutinis pontificaliter celebratis, possunt dare etiam Abbates, & alii Prelati ad id privilegium habentes.
- 8 Minor tamen ex istis in præsentia superioris, & majoris nequit benedicere nisi de licentia superioris.
- 9 Conveniens tamen est, ut major, seu superior rogatus pro benedictione à minori, seu inferiori ipsi demandanda committatur.
- 10 Et alia est benedictio personarum simplex, ut illa

qua datur a Sacerdote in fine missae, quae etiam dari nequit a Sacerdote praesente Episcopo sine permissione ipsius.

- 13. *Benedictio rerum, seu locorum est multiplex v. gr. aquae, cinerum, agrorum, vinearum &c. & cetera, quae ad idem pertinent, ad n. 21.*
- 22. *Supplementum Acturis inseruntur, ad n. 24.*

BENEDICERE secundum S. Thomam, ut notat Barbosa de jur. eccles. lib. 3. cap. 3. n. 56. potest contingere tripliciter, scilicet *enuntiative, optative, & imperative.* Enuntiative benedicere, quod fit laudando, est benedictio, quam Deo tribuimus, cum toties eum benedicimus, & laudamus, juxta illud Psalm. 33. *Benedicamus Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Optative benedicere, quod fit aliquod bonum benedictio optando, & precando, juxta illud Psalm. 127. Benedicat tibi Dominus ex Sion, & videas bona Jerusalem omnibus diebus vitae tuae, & videas filios filiorum tuorum pacem super Israel, est benedictio, quam homo homini dare solet, non laudando solum, sed etiam aliquod bonum adprecando. Imperative benedicere, quod fit imperando, & operando effectus intentos, est benedictio, quam dat solus Deus per se, vel per Ministros suos, & operatur praedictos effectus, & hanc quandoque Deus dedit per seipsum, ut Gen. 1. num. 28. *Benedixitque illis Deus, & ait, Crescite, & multiplicamini, & replete terram, & subjicite eam, & dominamini piscibus maris, & volatilibus caeli, & universis animalibus, quae moventur super terram; quandoque vero per suos servos, ut Josue 24. num. 10. Per illam benedixit vobis, & liberati vos: & sic pluries benedixisse patet in sacris literis; & hodie in ecclesia fidelibus benedicit per Pontifices, & Sacerdotes, & Religiosos viros; & de hac tercia benedictione erit sermo in praesenti. Quae large sumpta, est duplex, una scilicet, quae datur a puro homine propter meritum sanctitatis, in quo Christus per gratiam inhabitat, sicuti est illa, quae a sanctis viris peti consuevit; alia est, quae datur propter meritum Christi alicui instrumentaliter applicatum, & in hac danda requiritur Ordo Sacer, non autem sanctitas necessario: Et haec benedictio adhuc est duplex, una scilicet personarum, v. gr. *Abbatum, Virginum, Sponsarum, Militum, & etiam populi;* & alia rerum, seu locorum, v. gr. *aquae, vini, olei, cere, cinerum, palmarum, vestium, vasorum, altarum, ecclesiarum, domorum, agrorum, & hujusmodi.***

Benedictio personarum alia est solemnis, quam in divinis officiis dat solus Episcopus in sua diocesi, Archiepiscopus, Patriarcha in tota sua provincia, etiam extra visitationem, & Legati Apostolicae Sedis in locis suae legationis, & Romanus Pontifex ubique terrarum, ut notatur in e. Antiqua 23. de privileg. & excessibus privilegiorum. Ugo. de officio. & potestate. Episcopi. c. 21. §. 2. n. v. Barbosa de jure eccles. lib. 3. c. 3. n. 58. Et hanc solemnem benedictionem in missis, vespers, & matutinis pontificaliter celebratis, possunt dare etiam Abbates, & alii Praelati ad id privilegium habentes; c. Abbates 3. de privilegiis in 6. & Sac. Rit. Cong. 27. Sept. 1659. Est tamen circa hoc observandum, quod minor ex istis in praesentia majoris, & superioris nequeat benedicere, nisi de licentia superioris; opus enim est expressa concessione, ut contra regulam juris minor etiam benedicens possit extendere manum supra majorem, ut colligitur ex c. Denique 6. dist. 21. c. Ministrare 3. caus. 29. q. 6. & cap. Cum ad celebrandas 65. dist. 1. de consecratione, & ex Apostolo ad Hebraeos c. 7. n. 7. ubi expresse dicit: *Sine ulla contradictione quod minus est a meliore benedictur;* & sic expresse statuit pluries Sac. Rit. Cong. ut de Archiepiscopo in praesentia Nuntii 9. Martii 1593. & in praesentia Legati 2. Octobr. 1601. & de Episcopo in praesentia Metropolitanum 10. Januarii 1609. & 13. Octobr. 1618. & de Abbatibus in praesentia Episcopi, seu Ordinarii 27. Septemb. 1659. §. 14. & 20. Jul. 1660. in declaratione, & responsione ad ipsum §. 14. Conveniens tamen est, ut major, seu superior rogatus pro benedictione a minori seu inferiori, ipsi dandam remittat, ut populus cognoscatur

dignitatem apostolicam, ut decrevit Sac. Rit. Cong. in Taurin. 9. Mart. 1593. *Archiepiscopus debet rogare Nuntium, ut populo benedicat, qui hoc deinde mittat Archiepiscopo, ut populus cognoscatur dignitatem apostolicam.* Et alia est benedictio personarum simplex, ut illa quae fit a Sacerdote in fine missae, quae etiam a Sacerdote dari nequit praesente Episcopo sine permissione ipsius; ex allato textu Apostoli ad Hebraeos 7. n. 7. & cit. Canonibus; e. Denique 6. dist. 21. c. Ministrare 3. caus. 26. q. 6. & cap. Cum ad celebrandas 65. dist. 1. de consecrat.

Benedictio rerum, seu locorum est multiplex, v. gr. *aquae, cinerum, sandalarum, palmarum, & olivarum, paramentorum, & utensilium ecclesiae, ciborum, vestimentorum, & ornamentorum hominum, annuis, corone, ensis, pilei, vexilli, & aliarum hujusmodi rerum, sicut etiam locorum, ut domorum, ecclesiarum, vinearum, agrorum, & similitum.* Et ad haec benedicendas res, & loca, & ad homines aspergendos, ad fugandos demones, atque venialia delicta abludenda, cap. Aquam 16. de consecrat. dist. 3. cap. Aqua de consecr. ecclesiae, solus Sacerdos ex potestate sui ordinis est adequatus minister; cap. Perlectis 1. dist. 25. ubi dicitur, ad Presbyterum pertinet benedicere dona Dei: cap. Ecce ergo, verb. benedicere 6. d. 95. & c. Officium 3. de officio Archiepiscopi. Unde si Diaconus, quamvis juvenile Sacerdos, aequam v. gr. benediceret, irrita esset benedictio, quia non facta ab habente auctoritate, & ideo merito in cap. 28. lib. 8. const. Apostoli dicitur: *Diaconus non benedicit, neque benedictionem dat, accipit vero ab Episcopo, & Presbytero.* Datur autem alia aquae benedictio, quae fit a solo Episcopo cum vino, & cinere ad reconciliandam consecratam Ecclesiam, quae fuerit violata, ac posita, cap. Proposuiti 4. & cap. Aqua 9. de consecr. ecclesiae.

Paramenta ecclesiastica, & ornamenta omnia, tam ministrorum, quam altaris sunt per Episcopum benedicenda, cap. Vestimenta 42. de consecr. dist. 1. ita ut simplices Sacerdotes illa benedicere non possint, neque ex delegatione, & permissione Episcopi, nisi ad hoc habeatur speciale privilegium Sedis Apostolicae, a qua interdum conceditur personis in dignitate ecclesiastica constitutis, dummodo in eis non sit adhibenda Sacra Unctio, vel Oleum Sanctum, quae ab ipso tantum Episcopo ordinato, & consecrato benedicenda, impingenda, & consecranda sunt, ut censuit Sac. Cong. Rit. in Brisianis, 9. Octobr. 1610. in Imolen. 14. Novemb. 1615. in Januariis. 12. & 14. Maji 1616. in Saonens. 3. Decemb. 1616. in Taurinens. Pistorien. & Taurinens. 2. Maji 1619. in Novariens. 21. Martii 1620. in Tridentina 7. Augusti. 1621. & in Capuaquens. 20. Julii 1630. Et de facto haec facultas benedicendi paramenta, & ecclesiastica ornamenta, & vasa, in quibus non adhibetur Sacra Unctio, fuit concessa diversis Archidiaconis, Decanis, Archipresbyteris, aliisque personis ecclesiasticis a Sac. Rit. Cong. & signanter in Aquilens. 20. April. 1599. in Elogen. 17. Maji 1600. in Lugdunen. 29. Januarii. 1605. in Zamoreni. 15. Novemb. 1608. in Metens. 18. Novemb. 1608. in Ruthen. 9. Maji 1609. in Augustana 12. Aprilis 1614. & in Gnesmens. 4. Septemb. 1621.

Et hanc facultatem habent omnes Praelati Regulares, scilicet *Generales, Provinciales, Guardiani, Priores,* alique omnes Superiores locales quocumque nomine nuncupentur ex amplissimo privilegio Leonis X. in const. incip. Religionis suadet, concessio Minoribus de Observantia, & ex aliis a variis summis Pontificibus concessis aliis Regularibus, ut Joanne VIII. Sixto IV. Innocentio VIII. Eugenio IV. Julio II. Paulo III. Gregorio XIII. & aliis. Cum hac tamen limitatione, ut non possint benedicere paramenta, & ornamenta ecclesiastica, nisi pro usu tantummodo suarum Ecclesiarum ut expresse dicit Leo X. in cit. const. ibi: *Pro vestro usu tantum; & pluries declaravit Sac. Cong. & signanter 24. Augusti 1609. 18. Augusti 1629. & 14. Martii 1642. his verbis: Abbates, Priores, Guardiani, & alii Religionum Praelati, neiam ex Societate Jesu, habentes privilegia benedicendi vestes, sacras, cimeteria, & similia, dicto privilegio uti non possunt, nisi in suis rebus, in quibus Unctio non adhibetur, & pro servitio dumtaxat monasteriorum,*

Et ecclesiarum propriarum; & in decreto circa usum pontificalium Praelatis Episcopo inferioribus concessorum a Sacr. Congr. ordinaria habita coram Sanctissimo Domino nostro Alexandro Papa VII. emanato die 27. Septemb. 1659. *Ecclesiasticum suppellectilem pro servitio dumtaxat suarum ecclesiarum, vel monasteriorum habentes privilegium benedicendi calices, patenas, campanas, & similia, in quibus adhibetur Sacra Unctio, possunt tantummodo haec facere pro usu suarum ecclesiarum ex mox citato decreto circa usum pontificalium num. 10. his verbis: Reliqua pontificalia extra loca ipsis Abbatibus subjecta, vel pro servitio alienae ecclesiae, aut in subditos pariter alienos, etiam de licentia Ordinarii non exercere non valeant, puta campanarum benedictionem, calicum, & similia, in quibus sacra adhibetur Unctio, nec non Minorum Ordinum collationes.* Alia ad rem, vide verb. Vasa Sacra.

Benedictio antiquitus pro ordinatione accipi solebat; Vide Gonzal. in cap. 7. num. 12. de sacrament. non ordinand. qui ita accepta voce hac recte explicat plures Conciliorum canones.

De re benedicta, & speciatim campana, an pro usu profano inservire possit, Vid. Frances de eccles. cathedral. cap. 24. num. 98. 101. 168. & seq. (Quae supra recensentur, conveniunt cum legum decisionibus ex 2. usque ad 16. tit. 5. p. 1.)

BENEDICTIO EPISCOPALIS IN VIA.

ARTICULUS II.

Quoad eos, qui possunt, vel von, illam impertiri in via, seu itinerando.

SUMMARIUM.

- 1. *Benedictionem in via, seu itinerando, dare potest Episcopus in sua diocesi, Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha in tota sua provincia, etiam extra visitationem, Legatus, & Nuntius Apostolicus Sedis in locis suae Legationis, & Romanus Pontifex ubique terrarum.*
- 2. *Cum hoc tamen, quod minor ex istis in praesentia majoris, & superioris, nequeat benedicere, nisi de licentia superioris.*
- 3. *Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha potest etiam populo benedicere in locis exemptis intra ejus provinciam existentibus, etiam extra visitationem.*
- 4. *Sic etiam potest Episcopus populo benedicere in locis exemptis intra suam diocesim existentibus.*
- 5. *Coadjutor Episcopi potest populo benedicere, dum per civitatem incedit, de licentia tamen Episcopi Coadjuti.*
- 6. *Archiepiscopus, Primas, & Patriarcha, Nuntius, & Legatus, extra suam provinciam sine speciali privilegio, neque solemniter, neque privatim per viam, & itinerando possunt populo benedicere.*
- 7. *Nec Episcopus extra suam diocesim.*
- 8. *Legatus praesente in civitate, Episcopus non potest benedicere populo, sed intra ecclesiam eo assente, vel annuente, potest benedicere.*
- 9. *Benedicere per vias Abbatibus non conceditur.*
- 10. *Immo Abbates, neque possunt per ecclesiam incedentes benedicere populis, quamvis pleno jure subjectis.*
- 11. *Non nisi Episcopus potest benedicere populo extra actum celebrationis.*
- 12. *Adit. ex aliena manu, ad num. 14.*

BENEDITIONEM in via, seu itinerando dare potest Episcopus in sua diocesi, Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha in tota sua provincia, etiam extra visitationem, & Legatus Apostolicus Sedis in locis suae Legationis, & Romanus Pontifex ubique terrarum, ut no-

tatur in cit. cap. Antiqua 23. de privileg. & excessibus privilegiorum. Cum hoc tamen quod minor ex istis, in praesentia majoris, & superioris, nequeat benedicere sine istius licentia, ut colligitur ex cap. Denique 6. dist. 21. & aliis sacris canonibus, & decretis Sacrae Congregationis adductis supra art. 1. num. 10. & expresse statuit Nicolaus I. in decretal. tit. de consuetud. cap. 3. Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha potest etiam populo benedicere in locis exemptis intra ejus provinciam existentibus etiam extra visitationem in cit. Clement. cap. Archiepiscopo 2. de privileg. & excessibus privilegiorum. & Glossa ibid. verb. Colligo, & de crevit Sac. Cong. Rit. 13. Junii 1613. & Rota in Nullius, seu Urbinatens. Jurisdictionis, coram Buratto 7. Maji 1618. Sic etiam potest Episcopus populo benedicere in locis exemptis intra suam diocesim existentibus ex eadem Clementina, cap. Archiepiscopo, & Glossa ibidem. Coadjutor Episcopi potest populo benedicere, dum per civitatem incedit, de licentia tamen Episcopi Coadjuti: Sac. Rit. Cong. 31. Januarii. 1591.

Archiepiscopus, Primas, & Patriarcha, Nuntius, & Legatus extra suam provinciam sine speciali privilegio, neque solemniter, neque privatim per viam, & itinerando possunt populo benedicere, argum. citat. Clementin. cap. Archiepiscopo 2. de privileg. & excessibus privilegiorum. Nec Episcopus extra suam diocesim ex Sac. Cong. Conc. 26. Aprilis 1602. Legato praesente in civitate, Episcopus non potest benedicere populo, sed intra ecclesiam non absente, vel annuente, potest benedicere, Sac. Rit. Cong. 2. Octobr. 1601. Benedicere per vias Abbatibus non conceditur: Sac. Cong. Rit. in Nullius Provinciae Burgens. 24. Augusti. 1609. Immo Abbates neque possunt per ecclesiam incedentes benedicere populis, quamvis pleno jure subjectis, ex Sac. Rit. Cong. in decreto circa usum pontificalium Praelatis Episcopo inferioribus concessorum coram Sanctissimo Domino nostro Alexandro VII. edito 27. Septemb. 1659. §. 13. his verbis: *Pontificales benedictiones cum trina crucis productione in missis tantum pontificalibus, nec non vesperis, & matutinis pontificaliter itidem celebratis licet sibi tantum meminerint. Privatim vero populis, quamvis pleno jure subjectis, nisi expresse ipsis permissum fuerit, etiam pontificalibus induti per ecclesiam incedentes benedicere non praesumant, & demum 20. Julii 1660. in declarationem ejusdem decreti his verbis: Ad §. decimum tertium, quo disponitur, ut Abbates extra pontificalia, pontificali more ac trina crucis productione, nec non privatim occurrenti populo, tum pontificaliter induti, etiam per ecclesiam incedentes benedicant, assententibus Monachis, Abbatibus in missis privatis hactenus Episcopali more benedixisse, & pontificalibus praesertim indutos per ecclesiam transeuntes occurrenti populo benedictionem elargiri consuevisse; Sac. Rit. Cong. censuit servandum esse decretum. Non nisi Episcopus potest benedicere populo extra actum celebrationis.* Sac. Rit. Congreg. 25. Maji 1624.

A quo tempore Abbates impetraverint potestatem impertiendi solemnem benedictionem populo, vide apud Van-Espen, Jur. ecclesiast. univers. part. 1. tit. 31. cap. 6. num. 9.

Decretum Sacrae Congregationis Rituum ab Auctore allatum num. 10. quo Abbatibus per Ecclesias incedentibus interdicitur benedictionem solemnem populo impertiri, suum habet fundamentum in cap. 3. de privileg. in 6.

Tametsi Abbates solemnem benedictionem impertiri populo possint in ecclesiis sibi pleno jure subjectis, tamen in iis praesente Episcopo nequeunt eam impertiri. Rationem autem cum Tamburino de Jur. Abbat. tom. 1. disp. 21. part. 9. assignat Van-Espen, Jur. Ecclesiast. univers. part. 1. tit. 31. cap. 2. num. 27. Quia minor non debet majorem benedicere.

ARTICULUS III.

Benedictio Episcopi respectu Abbatum, Abbatissarum, & Monialium.

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & Moniales.
- 2 Abbates, qui petunt benedicti, debent recipere benedictionem ab Episcopo, non autem ab aliis Abbatibus aliis benedictis.
- 3 Abbates semel benedicti cum usu birreti, si transferantur ad aliam abbatiam cum usu mitras, non indigent alia benedictione.
- 4 Hec benedictio dari debet illis diebus, quibus ordinem conferri possunt.
- 5 Et sine aliquo examine est danda.
- 6 Ita autem benedictio non est de essentia, nec simpliciter necessaria ad hoc, ut Abbates ea, que sunt ordinis, & sui officii exercere possint, sed potius videtur esse de solemnitate.
- 7 Abbates Regulares de Jure conferre possunt ordinem minoribus suis subditis, licet non sint benedicti, ad num. 8.
- 8 Abbatissa, que in monasteriis, ubi est consuetudo, ab Episcopo benedicitur, minoribus annis quadraginta, & que per octo ante professas non fuerint, eligi, & benedicti in Abbatissas prohibentur, que non sunt benedictas, & que Episcopo sacularis in clausura ingressa, ad num. 14.
- 9 Addit, ex aliena manu.

- 1 Episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & Moniales, ut colligitur ex cap. Devotus 11. caus. 20. quest. 1. & ex cap. Statuimus 1. de supplend. negligent. Prælatorum.
- 2 Abbates enim, qui petunt benedicti, debent recipere benedictionem ab Episcopo, non autem ab aliis Abbatibus, aliis benedictis; Sac. Rit. Cong. in una Cameracensi 10. Decemb. 1631. Et Abbates semel benedicti cum usu birreti, si transferantur ad aliam abbatiam cum usu mitras, non indigent alia benedictione; eadem Sac. Cong. in una Bituntina 25. Februarii 1606. Et hæc benedictio dari debet illis diebus, quibus ordinem conferri possunt; Gloss. mox cit. verb. Benedicti, & sic dominico die, & intra missarum solemniam, ut de virginum benedictione agentes resolvunt Salced. ad Bernard. c. 26. vers. Virginum, Piscara in praxi Cærem. lib. 2. cap. 7. num. 1. Tamburin. de jure Abbatiss. disp. 27. quest. 6. vers. Piscara. Et sine aliquo examine est danda, ut resolvit Innocent. in cap. Statuimus 1. de supplend. negligent. Prælator. & Barbosa de officio & potest. Episcop. part. 2. allegat. 27. num. 13. Ita autem benedictio non est de essentia, nec simpliciter necessaria ad hoc, ut Abbates ea que sunt ordinis, & sui officii, exercere possint, sed potius videtur esse de solemnitate, cum etiam Abbates Regulares non benedicti possint libere, & licite facere, & exercere omnia, que possunt Abbates benedicti, ut colligitur ex cap. Statuimus 1. de supplend. negligent. Prælator. ubi statuitur, quod si Episcopus tertio requisitus benedecere sine causa renuerit, possit ipse Abbas, non expectata benedictione, officium administrare, & ordinem conferre; & constat ex pluribus aliis consimilibus pontificis concessionibus, & præcipue Eugenii IV. Pii V. Pauli III. Gregorii XIII. & Pauli V. Et expresse declaravit Sac. Cong. Conc. 16. Februarii 1619. quod Abbates Regulares de Jure conferre possunt ordinem minoribus suis subditis, licet non sint benedicti, quod etiam confirmavit eadem Cong. in una Panormitana die 16. Martii 1747. Vid. verb. Abbas num. 4. Et circa hoc observandum, quod signanter fuit statutum a Sac. Rit. Cong. in citat. decreto circa usum pontificalium, edito coram Sanctissimo Alexandro VII. die 27. Septembris. 1659. in cuius §. 10. sic dicitur: "Invitati ad ecclesiam exemptam, nec in illa pontificalibus uti valeant, nec ii, qui non fuerint Abbates perpetui, vel benedicti, in proutis ecclesiis uti possint privilegio perpetui Abbatibus, vel

aliis benedictis, indulto." Vide ipsum decretum per extensum adductum verb. Abbas num. 30. & novissimam constitutionem Bened. XIII. adductam ibi. sub n. 18.

Abbatissæ, que in monasteriis, ubi est consuetudo, ab Episcopo benedicitur juxta Clementin. cap. Attendentes 2. de statu Monachorum, minoribus annis quadraginta, & que per octo ante professas non fuerint, eligi & benedicti in Abbatissas prohibentur. Conc. Trid. sess. 25. cap. 7. de Regularibus, & Monialibus. Et anni quadraginta debent esse completi ex Sac. Cong. Conc. in una Neapolitana die 24. Septembris 1678. Abbatissæ tamen temporales, illa scilicet, que non nisi ad triennium eliguntur, ex ordinatione Gregorii XIII. de anno 1583. die 1. Januarii, non sunt Jure benedictæ, nisi Sancta Sedes Apostolica aliud statuat expresse, vel servet consuetudo contraria; Quaranta in summa Bullarii, verb. Abbatissa in fin. Piasecus in praxi Episcop. part. 1. c. 2. 3. Miranda in Manuali Prælator. in fine tom. 2. tract. 2. de Sacris Monialibus quest. 7. art. 7. conclus. unica. Consuetudo benedecendi virginis, seu moniales non amplius est in usu, at eam servandam esse, si alicubi adhuc vigeret, respondit Sac. Cong. Episcop. & Regular. Patriarcha Vener. 5. Decemb. 1597. Et Benedictus XIII. concessit Indulgentiam plenariam omnibus, & quibuscumque monialibus velum sacrum, benedictionem, & consecrationem recipientibus; Sic in const. incip. In supremo edita 6. April. 1728. Et secundum canones non sunt benedictæ, seu consecranda, nisi attingerint vigesimum quintum annum, cap. Placuit 14. & cap. Virgines 15. caus. 20. quest. 1. Nec pro ipsarum benedictione, seu consecratione potest Episcopus ingredi clausuram monialium, ut colligitur ex Conc. Trid. sess. 25. de Regularibus, & Monialibus cap. 5. vers. Ingredi autem, ubi rigorosissime præcipitur, ut nullus Monialium monasteria ingrediatur, nisi in casibus meræ necessitatis, & hic casus non est necessarius pro ingressu, cum possit Episcopus Moniales benedecere, seu consecrare in ecclesia exteriori per fenestram deputatam ad imponendum eisdem velum, ut expresse decrevit Sac. Cong. Conc. in Hieracensi 27. Junii 1627.

¶ Benedictio Abbatissæ solet dici ordinatio, & consecratio; Gonzal. in c. 13. n. 5. de Accusation. De ea vero consule, si vacat, Tambur. de jur. Abbat. disp. 29. per tot. Cellotium de eocl. hierarchia c. 11. in fin.

ARTICULUS IV.

Benedictio quoad Sponsos.

SUMMARIUM.

- 1 Sponsus, & Sponsa, cum nubunt temporibus pro solemnitate nuptiarum non vetitis, sunt in ecclesia benedicti.
- 2 Tales sponsorum benedictiones, sicuti, & prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus damnantes, anathematizantur.
- 3 Talis benedictionis ommissio, licet cum fit sine scandalo, & contemptu, non sit peccatum mortale, est tamen saltem peccatum veniale.
- 4 Talem benedictionem debent Sponsi recipere ante consummationem matrimonii.
- 5 Tamen cum Concilium Tridentinum hoc non præcipiat, sed solum hortatur, liberam relinquit voluntatem, & non obligat.
- 6 Hinc sublato scandalo, & contemptu legis ecclesiasticæ, non est peccatum mortale consummare matrimonium ante talem benedictionem.
- 7 Et nec etiam veniale peccatum esset differre hanc benedictionem post consummationem, si adesset aliqua iusta, & rationabilis causa.
- 8 Conjuges non benediciuntur, si ambo, vel alter fuerit benedictus.
- 9 Hoc autem est intelligendum, quando secunda nuptia sunt secunda ex parte viri, & ex parte femine, vel saltem sunt secunda ex parte femine.
- 10 Si vero virgo contrahat cum viro, qui jam haberit aliam uxorem, nihilominus nuptie benediciuntur; salvatur enim aliquo modo significatio etiam in ordine ad primas nuptias, ut diffuse per eum, ibi. Hinc consuetudo generaliter recepta obtinuit, quod si femina solum nondum fuerit benedicta, possit tunc benedictio solemniter fieri, quia ad illam præcipue ex forma benedicti

rat aliam uxorem, nihilominus nuptie benediciuntur. 11 Consuetudo enim generaliter recepta obtinuit, quod si femina solum nondum fuerit benedicta, possit tunc benedictio solemniter fieri. Quid, si nullus fuerit benedictus: à quo est benedictio faciendæ; & qua pena est puniendus qui sine venia benedicit, ad num. 21.

22 Nova addit. ex aliena manu, ad 23.

Sponsus, & Sponsa cum nubunt temporibus pro solemnitate nuptiarum non vetitis, sunt in ecclesia benedecendi; cap. Sponsus, & Sponsa 33. dist. 23. cap. Aliter 1. cap. Nullus Fidelis 2. cap. Nostrates 3. & cap. Sponsus 5. caus. 30. q. 5. Et tales sponsorum benedictiones, sicuti, & prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus damnantes, anathematizantur a Conc. Trid. sess. 24. Canone 11. ibi: Si quis dixerit, prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus suspensionem esse ryananicam ab Ethnicorum superstitione profectam, aut benedictiones, & alias caremonias, quibus ecclesia in illis utitur, damnaverit, anathema sit. Talis benedictionis ommissio, licet cum fit sine scandalo, & contemptu, non sit peccatum mortale, est tamen secundum communem Doctorem saltem peccatum veniale; Sanchez lib. 7. de matrimonio disp. 28. Bonacina q. 4. p. 6. n. 2. Sa, Filiucius, Henricq. La Croix, & alii communiter.

4 Et talem benedictionem debent sponsi recipere ante consummationem matrimonii, prout hortatur Conc. Trid. sess. 24. de reformat. matrimonii c. 1. ibi: Præterea eadem Sancta Synodus hortatur, ut conjuges ante benedictionem sacerdotalem in templo suscipiendam in eadem domo non cobabitent. Unde cum Concilium hoc non præcipiat, sed solum hortetur, liberam voluntatem relinquit, & non obligat; cap. ultim. in fin. dist. 4. Glossa verb. Statuta in cap. de constit. ibi. Abbas num. 9. & Felin. num. 20. Quare peccatum mortale non esse ante ecclesiæ benedictionem matrimonium consummare, sublato scandalo, & contemptu legis ecclesiasticæ, maxime si probabile adsit incontinentiæ periculum, resolvunt Navarr. in Manual. cap. 22. n. 83. Covarrub. de Sponsalib. part. 2. cap. 7. num. 2. Sanchez de matrim. lib. 3. disp. 12. Bonacina q. 4. p. 6. num. 1. in fine. & num. 4. vers. Rogabis 4. & alii plurimi cum Barbosa de officio & potest. Episcop. allegat. 32. num. 181. Et nec etiam veniale peccatum esset differre hanc benedictionem post consummationem, si adesset aliqua iusta, & rationabilis causa, uti esset, si aliquis initio Adventus, vel Quadragesimæ contraheret, quia nimis durum esset, & grave periculum incontinentiæ, differre consummationem usque ad benedictionem post Epiphaniam, vel post octavam Paschæ faciendam; cum intra talia tempora, licet non prohibeatur contractus matrimonii, aut ejus consummatio, prohibentur tamen nuptiarum solemnitates, ut est benedictio Sponsorum, solemnissimæ sponse in domo Sponsi traductio, & hujusmodi, Conc. Trid. sess. 24. cap. 10. de reformat. matrimonii. (L. 18. tit. 3. p. 4.)

8 Conjuges, ex cap. Vir autem 3. de secundis nuptiis, non benediciuntur, si ambo, vel alter fuerit benedictus: ibi: Vir autem, vel mulier ad bigamiam transiens, non debet à Presbytero benedicti, quia cum alia vice benedicti sint, eorum benedictio iterari non debet, & rationem dant Doctores ex S. Thoma in 4. dist. 43. q. 3. art. 2. ad secundum, quia secundum matrimonium, quamvis in se consideratum sit perfectum sacramentum; tamen in ordine ad primum consideratum habet aliquod de defectu sacramenti, quia non habet plenam significationem, cum non sit una unius, sicut est in matrimonio Christi, & ecclesiæ, & ratione hujus defectus à secundis nuptiis subtrahitur. Subdit tamen S. Thomas loc. cit. hoc esse intelligendum, quando secunda nuptia sunt secundæ ex parte viri, & ex parte femine, vel saltem sunt secundæ ex parte femine. Si vero virgo contrahat cum viro, qui jam haberit aliam uxorem, nihilominus nuptie benediciuntur; salvatur enim aliquo modo significatio etiam in ordine ad primas nuptias, ut diffuse per eum, ibi. Hinc consuetudo generaliter recepta obtinuit, quod si femina solum nondum fuerit benedicta, possit tunc benedictio solemniter fieri, quia ad illam præcipue ex forma benedicti

tationis pro fecunditate dirigitur ipsa benedictio, & nihil in viro intelligitur iterari, S. Thomas, S. Bonaventura, Covarrubias de sponsalib. part. 2. cap. 8. §. 11. num. 2. Gregor. lib. 2. tit. 11. part. 4. Saldez, Genuens. Riccius, & alii cum Barbosa de officio & potest. Episcop. part. 2. alleg. 32. num. 184. Benedicendi sunt conjuges in secundis nuptiis, si neuter ex ipsis fuerit benedictus in primis nuptiis, arg. cit. cap. Vir autem 3. de secundis nuptiis, ubi solum prohibentur benedicti, si alia vice fuerint benedicti. Et sic benedicendi sunt à parochio sponsus, & sponsa, si contractus sponsalibus per verba de futuro, antequam coram parochio, & testibus matrimonium contraxerint, invicem se cognoverint. Sac. Cong. Conc. Octobris 1593. ut refert Aldan. d. tit. 3. n. 23.

Benedictio nubentium fieri debet à proprio parochio, non autem ab alio sacerdote, nisi de ipsius parochi, vel Ordinarii licentia, non obstante immemorabili, vel privilegio, ut colligitur ex cit. cap. Vir autem 3. de secundis nuptiis, ibi: A Presbytero benedicti; id est, Presbytero parochiali dumtaxat, ut expresse cautum est decreto Conc. Trid. sess. 24. cap. 1. de reformat. matrim. his præcis verbis: Statuimus benedictionem à proprio parochio fieri, neque à quocumque, nisi ab ipso parochio, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam alii sacerdoti concedi posse, quacumque consueverint, etiam immemorabili, que potius corruptela dicenda est, vel privilegio non obstante. Unde parochus proprius debet recipere elemosynam ratione benedictionis, & non alius. Sac. Cong. Rit. in Acherrutin. 23. Januarii 1602. Et hæc nuptialis benedictio de Jure potest dari à parochio utriuslibet sponsi; uterque enim est proprius, & eodem tenore, & eadem clausula præcipitur à Tridentino sess. 24. de reformat. matrim. cap. 1. ut proprius parochus intersit matrimonio, & ut benedictionem conferat; unde cum ex communi ad illud sufficiat parochus utriuslibet contrahentis, sufficit etiam ad hanc benedictionem conferendam; Cened. ad Decretal. collect. 31. num. 8. Sanchez lib. 7. disp. 82. num. 4. Gutierrez de matrim. cap. 106. num. 8. & g. Bonac. q. 4. p. 6. num. 3. Barbosa de officio & potest. Episcop. part. 2. allegat. 32. numer. 185. Armendariz, Gobat, & alii fere communiter contra paucos, qui dicunt hanc benedictionem fieri debere à parochio sponso, que vere consuetudo ubi legitima, & pacifica adsit, est observanda, ut de facto fere ubique observatur. Si vero statim à parochia, ubi contraxerunt, abirent ad aliam, deberent ab hoc ultimo parochio benedicti, quia hic solus jam est proprius, sicuti etiam si mulier statim post contractum matrimonium tradatur ad domum viri in alia parochia habitantis, quia mulier ad domum viri traducta efficitur de ejus Foro, l. Cum quedam puella, ubi DD. ff. de Jurisdic. omni. Jur. l. Mullieres, Cod. de incol. lib. 10. l. fin. §. Idem rescripserunt ff. ad municip. de incol. Et sicut per talem traductionem constituitur parochiana ejusdem ecclesiæ, cuius est maritus, ut per Hostiens. in summa tit. de Parochis §. Quis intelligatur, vers. Sed & uxor, Joann. de Anan. in cap. fin. num. 13. cod. tit. ita desinit esse parochiana illius parochi, in cuius parochia ante traductionem morabatur, quia translatio domicilii subtrahit eam illius jurisdictioni, ex quo sequitur ut parochus mulieris non sit amplius ipsius parochus, Gloss. in cap. final. in verb. Habitatores, per illum text. ubi DD. de Paroch. Fagnan. lib. 4. de cler. cap. Vir autem 3. de secundis nuptiis num. 13. Tales autem benedictiones conjugales non possunt nisi inter missarum solemniam fieri; Sac. Cong. Concil. in Pizariensi. 13. Julii 1638.

Parochi alieni, alii sacerdotes, sive seculares, sive regulares benedecentes in nuptiis alienos sponso sine licentia proprii eorumdem Parochi, vel Ordinarii, incurrun suspensionem; Concil. Trid. sess. 24. de reformat. matrim. cap. 1. ibi: Quod si quis Parochus, vel alius Sacerdos, sive Regularis, sive Secularis, etiam si sibi ex privilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, alterius parochie sponso sine illorum parochi licentia, matrimonio conjungere, aut benedecere ausus fuerit, ipso jure tamdiu suspensus maneat, quamdiu ab Ordinario ejus parochi, qui matrimonio interesse de-

debat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absolvatur.

19 Et hanc suspensionem esse ab officio & beneficio resolunt Franc. Molina de ritu nuptiarum l. 2. dissert. 14. num. 9. Aversa q. 6. sect. 8. §. ul. & varii alii; quia dum non restringitur ad alterutram partem, intelligitur de utraque, cum non sit ratio, cur potius intelligatur de una, quam de altera, & in gravibus id regulare est, ex Gloss. in Clement. Cupientes de panis, & cap. Latores, de Clerico excommunic. ministr. & Gloss. fin. in cap. Pastoralis, de appell. Covar. de spons. part. 2. cap. 6. in princip. num. 13. Petre in l. prima, versio. Est etiam alia pena tit. 1. lib. 5. ordinat. Et hac pena est imposita soli benedicti, non autem deputanti alium, qui benedicit per se; regulariter enim pena illata contra exercentes non extenditur ad mandantes, & consulentes, nisi exprimitur; & hic à Concilio exprimitur solum benedicti, ibi: *benedicere ausus fuerit*; Aversa q. 20. sect. 3. Rosignol. contrah. 15. de matrimo. prenot. 28. num. 8.

21 & alii. Et ad hanc penam incurrendam requiritur plena scientia, quia Concilium dicit ausus fuerit; audacia autem importat ingentem temeritatem, quæ non potest esse cum ignorantia, licet crassa; unde quæcumque ignorantia excusare potest ab incurso illius; Marius Alterius de censur. tom. 2. disp. 11. cap. 5. vers. Hoc autem quod dixi, Bonacin. tom. 3. de suspens. disp. 3. q. 3. p. 5. n. 1. Rosignol. loc. cit. & alii.

22 **Benedictio nuptialis unde originem sumpserit?** Quinam sint ritus in ecclesia recepti benedictionis nuptialis? Et quare in secundis nuptiis non adhibeatur benedictio nuptialis; tum alia ad idem argumentum pertinentia,

23 Vide apud Gonzal. in cap. 1. per tot. de secund. nupt. An impedienda matrimonii Catholicorum cum Hæreticis, consensu Bened. XIV. de Synod. lib. 6. cap. 5. n. 5. (Vid. addit. notis. hinc. verb. Baptismus, & infra verb. Denuntiationes matrimonii.)

ARTICULUS V.

Benedictiones variae à quibus possint, & debeant fieri.

SUMMARYUM.

1. **Benedictio & distributio candelarum, & cinerum, & palmarum regulariter potest fieri in omnibus ecclesiis, tam collegiatis, quam parochialibus, tam secularibus, quam regularibus.**
 2. **Benedictio & distributio candelarum, cinerum, palmarum, & fontis, absente, vel impedito Episcopo, debent fieri ab eo, qui cantaturus est missam.**
 3. **Et in ecclesiis regularium, in quibus exerceri consuevit Cura animarum, benedicere cineres, illosque fidelibus distribuere pertinet ad regulares, & non ad parochum.**
 4. **Ille idem, qui benedicit cineres, candelas, vel palmas, debet etiam cantare missam sequentem.**
 5. **Benedicere ecclesiam novam, vel oratorium, & ecclesiam reconciliare non potest simplex sacerdos sine licentia Sedis Apostolicæ.**
 6. **Benedictio autem simplex cæmeterii, & ecclesie non consecrate, potest committi presbytero in dignitate ecclesiastica constituto.**
 7. **Regulares Superiores, vel alii Sacerdotes in Capitulis Generalibus deputati, possunt benedicere, & reconciliare suas ecclesias, cæmeteria, & oratoria.**
 8. **Hoc privilegium extenditur etiam ad usum monialium existentium sub regimine regularium.**
 9. **Aqua necessaria pro reconciliatione ecclesie continet aquam cum sale, cinere, & vino de aliis benedictionibus, & à quo præter parochum possint fieri, ad n. 31.**
 32. **Substantur Supplementa auctoris, ad num. 63.**
 64. **Novæ addition. ex aliena manu inseruntur, ad num. 69.**
1. **BENEDICTIO, & distributio candelarum, cinerum, & palmarum regulariter potest fieri in omnibus ecclesiis, tam collegiatis, quam parochialibus, tam secularibus, quam regularibus;** Sac. Cong. Rit. in Origen. 28. Aprili

lis 1607. Benedictio, & distributio candelarum, cinerum, palmarum, & fontis, absente, vel impedito Episcopo, fiat ab eo, qui cantaturus est missam; Sac. Rit. Congr. 12. Jun. 1627. Et in ecclesiis regularium, in quibus exerceri consuevit cura animarum, benedicere cineres, illosque fidelibus distribuere, pertinet ad regulares, non ad parochum; Sac. Cong. Episcop. & Regular. in Firmiana 3. Jul. 1615. Ille idem, qui benedicit cineres prima die quadragesimæ, vel candelas in festo Purificationis, aut Ramos in Dominica palmarum, debet etiam cantare missam sequentem; Sac. Rit. Congr. 12. April. 1640. Benedicere ecclesiam novam, vel oratorium, & ecclesiam reconciliare non potest simplex sacerdos sine licentia Sedis Apostolicæ; Sac. Rit. Congr. in Placentina 19. Maji 1607. in respons. ad 10. dubium. Benedictio autem simplex cæmeterii, & ecclesie non consecrate, potest committi presbytero in dignitate ecclesiastica constituto; Sac. Rit. Congr. in Cameracens. 9. Februarii. 1608.

Regulares superiores, vel alii sacerdotes in capitulis generalibus deputati, possunt benedicere, & reconciliare suas ecclesias, cæmeteria, & oratoria ex variis Summorum Pontificum privilegiis, & signanter ex privilegio concessio minoribus de Observantia à Leone X. in constit. incip. Religionis suadet, his præcis verbis: "Nos igitur, qui religiosorum personarum vota, per quæ eorum impendendi obviatur, ac commodis, & profectibus providetur, studio charitatis libenter prosequimur, hujusmodi supplicationibus inclinati &c. ac vestris Ordinibus Generalibus, Provincialibus, Vicariis, & Custodiibus, ac Guardianis pro tempore existentibus præfatis, ut omnia, & singula ejusdem Ordinis de Observ. ecclesie, cæmeteria, & capitula, & oratoria ubicunque existentia recepta, & recepta, recipiendas, seu recipiendæ, ac paramenta, & ornamenta, ac alia quæcumque ad divinum cultum, & usum vestrum necessaria, in quibus christiana non intervenit, pro vestro usu tantum, solemniter benedictione, ac etiam per Vicarium, seu Guardianos, aut alios ad hoc à vobis in vestris capitulis generalibus provide deputandos, benedicere, ac illos, seu villa, & eorum qualibet sanguinis, seu seminis effusionem, seu alia quomodolibet pollutata, seu polluta, quoties opus fuerit, aqua per vos (presertim in locis, ubi Episcopum aquam benedictam per duas dietas adire non poteritis) benedicta reconciliare libere, & licite valeatis, auctoritate apostolica tenore presentium concedimus, non obstant. &c." Navarr. in sum. Bull. 2. part. tit. de consec. eccles. Regul. num. 9. Ventriglia tom. 2. annot. 17. §. 2. num. 32. & alii passim. Et hoc privilegium extenditur etiam ad usum monialium existentium sub regimine regularium, ut docet Miranda tom. 3. c. 40. art. 1. conclus. 2. & alii. Hic nota, quod aqua necessaria pro reconciliatione ecclesie ex pontificali romano, jussu Clementis VIII. edito, continet aquam cum sale, cinere, & vino. Et qualibet dieta ex Henriquez apud Mirandam tit. 3. q. 39. art. 8. conc. 3. Reiffenstuel lib. 3. Decret. tit. 40. n. 27. argum. 1. 3. de Verbor. significat. continet viginti milliaria. Jesuitæ est etiam concessum, ut possint benedicere calices, & altaria in locis, in quibus non adesset Episcopus, qui posset ea benedicere, Paul. III. const. incip. Licet debuerit. (Vide Breve Sanctissimi D. Clementis XIV. pag. 99. verb. Alimentaria.)

Regulares non possunt domos benedicere in hebdomada Sancta; Sac. Cong. Concil. in una Bononiens. 2. Jul. 1620. in responsion. ad 14. dubium. An autem possint regulares benedicere mulieres post partum, ad purificationem admittere in propria ecclesia, lis non parva est inter Doctores. Pro affirmativa stat decretum Sacre Congreg. Concil. in dist. Bononiens. 2. Jul. 1620. in responsion. ad 9. his præcis verbis: *Ad 9. regulares non prohiberi in eorum ecclesiis mulieres post partum ad purificationem admitti.* Nilhilominus Pignatel. tom. 5. consulti. 67. num. 17. dicit, quod à dicto decreto, quod innitebatur concordia, & consuetudini præscripta, fuit ab eadem Sacra Congregatione recessum in Antuerpiens. 19. Novembr. 1662. & hinc resolutioni famularat alia novissima Sac. Congregationis Apostolicæ in Romana Jurisdictione Parochialium 15. Septembris 1695. & 23. Januarii

1698. in qua, ut refert Monacell. tom. 1. tit. 10. formul. 18. n. 12. articulo partibus informantibus plene discussio, decisum fuit, proponente Eminentissimo Cardinali Bichio, benedictionem purerarem spectare privative ad parochum S. Nicolai in Carcere ad exclusionem ecclesie, & ministrorum hospitalis B. M. Consolationis, & Sac. Cong. Rit. die 10. Decemb. 1703. in responsion. ad sextum dubium his verbis conceptum: "6. An benedictiones mulierum post partum, fontis baptismalis, ignis, seminis, ovorum, & similia, sint de Juribus mere parochialibus; ad sextum, Negative, sed benedictiones mulierum, & fontis baptismalis fieri debere à parochis." Et iterum non posse regulares in propriis ecclesiis mulieres post partum benedicere, & ad purificationem admittere, declaravit Sac. Cong. Rit. in Urbis, & Orbis, Jurium parochialium 12. Januar. 1704. Attamen Sac. Cong. Conc. ad quam potissimum spectat hæc cognitio, in decreto super dubiis propositis in causa Aque Jurium parochialium inter Patres Carmelitas & Præpositum loci Incisæ ad 10. dubium conceptum his præcis verbis: *An possint in propria ecclesia mulieres post partum benedicere, & ad purificationem admitti diebus 19. Maji. & 9. Jun. 1708. respondit ad decimum affirmative.* Sic præcis habetur in Bullario Clementis XI. decreto tertio inter decreta Sac. Cong. Concil. fol. 542. & 543. impressionis romanæ. Unde cum alia decreta supponant fundata in consuetudine legitime introducta, & præscripta, ubi talis reperitur, est observanda; cap. Cum tanto 11. de consuetudine. & cap. Cum Dilectus 8. ac cap. Cum consuetudine 9. eod. titul. Et posse mulieres post partum accedere ad quancunque ecclesiam sibi benivisam pro recipienda benedictione, statuit Sac. Cong. Concil. in Derthonens. 3. Decemb. 1718. & 7. Decemb. 1720.

(Consonant leg. 5. & 6. tit. 2. p. 1. Quem vigorem habebat consuetudo, in additione novissima hispanica vide pag. 213. verb. Archidiaconus, post n. 53. & pag. 225. verb. Archipresbyter, post num. 11. In hac villa madridensi prædicta obtinet consuetudo, nam in qualibet ecclesia, etiam regulari ad purificationem mulieres post partum admittuntur.)

17. **Regulares nequeunt in suis ecclesiis, nisi de licentia Ordinarii, & ex causa publica ab eodem probata exponere solemniter sanctissimum Eucharistie sacramentum, & cum ipso populum benedicere;** Sac. Congreg. Episcop. & Regular. in Cajetana 25. Octob. 1602. & in Derthonens. 27. Maji 1603. & Sac. Cong. Rit. 16. Februarii. 1628. Pro personis vero particularibus exponitur in ostiolo tabernaculi, aut in pixide velata cum lincibus, & assistentia; Sac. Cong. Episcop. & Regul. 7. Septemb. 1598. Et sic etiam decrevit 10. Decemb. 1602. præcis his verbis: "Non liceat regularibus etiam in eorum propriis ecclesiis sanctissimum Eucharistie sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causa publica, quæ probata sit ab Ordinario. Ex causa autem privata possint, dummodo Sanctissimum Sacramentum à tabernaculo non extrahatur, & velatum remaneat, ita ut hostia videri non possit." Et Sac. Cong. Concil. in Neapolitana 17. Aug. 1630. Et iterum Sac. Cong. Rit. in Firmiana 22. Januar. 1601. Et hoc procedit etiam in omnibus aliis ecclesiis quocunque modo exemptis, & non habentibus Jurisdictionem in populum, ut declaravit Sac. Cong. Episcop. & Regul. in Florentina Jurisdictionis in Archiepiscopum & Episcopum Fesulanum 18. Maji 1606. referente Eminentissimo Cardinali Pamphili. Benedictiones agrorum, & fragrum fieri non possunt à regularibus cum stola sine parochi licentia. Supplicante enim in Sac. Cong. Conc. Procuratore Generali Cappuccinorum declarari; "Primo, An regulares dicti Ordinis requisiti ab agrorum dominis, possint absque licentia parochi benedicere agros, & maledicere locustas & brugos, & ceteros hujusmodi vermes, & quatenus affirmative." Secundo, an in hujusmodi functionibus præferendis uti possint stola absque licentia parochi; Sac. Congreg. die 28. Aug. 1688. respondit ad utrumque Negative."

21. **Benedictiones animalium in die festo S. Antonii Abbatidis dare, & oblationes recipere ab aliis Capellanis & Recloribus aliarum ecclesiarum intra fines parochie existentium, nec prohibere, nec impedire valet parochus, quia interfunctiones parochiales ista benedictio non connumeratur;** Sac. Cong. Episcop. & Regul. in Fulginate. 25. Maji 1685. & in Tudertina 18. Novemb. 1605. & Sac. Cong. Concil. in Ravennaten. 12. Novemb. 1695; quæ conclusio vera est etiam quoad Religiosos S. Antonii Viennes. qui nullum jus privativum id prohibendi habent; eadem Sac. Cong. Episcop. & Regul. in Tudertina 18. Novemb. 1695. Sic etiam benedictiones ignis, seminis, ovorum, & similia possunt fieri à quocunque Sacerdote, sive seculari, sive regulari, quia nec istæ connumerantur inter functiones mere parochiales, ut colligitur ex decreto Sac. Cong. Rit. edito 10. Decemb. 1703. ubi ad sextum dubium his terminis conceptum: Sextor: "An benedictiones mulierum post partum, fontis baptismalis, ignis, seminis, ovorum, & similia sint de Juribus mere parochialibus." Sic respondit: "Ad 6. negative, sed benedictiones mulierum, & fontis baptismalis fieri debere à parochis." Ubi vides, quod Sac. Cong. negat omnes tales benedictiones esse de Juribus mere parochialibus, & inter benedictiones faciendas à solis parochis non enumerat illas ignis, seminis, ovorum, & similia. Benedictio crucium, altarium, & processionum, potest fieri private à quolibet simplici Sacerdote; Patre enim Josepho Maria à Turribus Ordinis Cappuccinorum supplicante demissa à Sac. Rit. Congr. declarari; "Primo: An cruces altarium, seu processionum possint benedicende de præcepto: & secundo: An si non possint de præcepto, possint simplex Sacerdos eas benedicere private, & non solemniter Sac. Rit. Congr. censuit respondendum ad primum Negative. Ad secundum Affirmative." & ita declaravit die 22. Jul. 1704.

24. **Benedicere pixides possunt singuli, quibus est concessum posse benedicere paramenta, & ornamenta ecclesie, quia in eorumdem benedictione sacrum christma non exigitur;** Rubr. Pontif. Roman. de bened. Vascul. pro conservat. 85. Eucharis. à Leone X. in cit. constitutione incip. Religionis suadet, est concessum Minoribus de Observantia, & consequenter aliis regularibus posse benedicere ea, in quibus christma non intervenit. Ad benedictionem monialium monasteria, & cellas die Sabbati Sancti, & quolibet alio tempore, est omnibus prohibitus in clausuram ingressus. Sac. Cong. Concil. 13. Sept. 1583. & Sac. Cong. Episcop. & Regul. in Aretina 3. Sept. 1596.

Benedictio mensæ pertinet ad Sacerdotem, & eo præsentem non potest eam benedicere Diaconus, nisi sit Diaconus Cardinalis; colligitur ex cap. Legimus 24. dist. 93. Mulier quoque benedicere non potest, nisi eodem modo, quo potest quilibet bonus christianus; C. Nova 10. de panitent. & remission. quia ea, quæ sunt ordinis, non cadunt in mulierem; (Concordat lex 26. tit. 6. part. 1.) Silvester in Summa verb. Benedictio n. 9. Lezana verb. Benedictio, & Benedicere n. 19. Licet Clericis, & Religiosis non sit de jure communi imposita aliqua gravis obligatio benedicendi mensam ante prandium aut cenam, & post eas gratias agere, ex quo in cap. Non liceat 12. dist. 44. quod adduci solet, non sit aliquod verbum includens præceptum, ut observant & tenent Suarez tom. 2. de Relig. lib. 3. de orat. voc. cap. 7. & Lezana tom. 1. cap. 9. n. 28. peccare tamen saltem venialiter eos, qui hoc non faciunt, tenet Navarrus in Manual. cap. 25. n. 110. & hoc recte, quia ex cit. canone Non licet non oportet Clericos comedere sine anteriori benedictione, & posteriori gratiarum actione; ibi: *Nec oportet aliquando Clericos, nisi hymno dicto comedere panem, & post cibos gratiam auctori Deo referre.* Hic juvat adducere, quæ notat Baludry in Manuali sacrarum ceremoniarum p. 2. cap. 21. de benedictione mensæ n. 6. his verbis: Regulariter mutationes versuum, & psalmorum debent fieri mane in vigilia natiuitatis Domini sabbato sancto, & vigilia Pentecostes, quia vespere fit tantum jentaculum, seu collatio, quam sic vocamus. Si tamen vigilia natiuitatis Domini veniret in Dominica, mutatio tantum fit post vespere, Idem de epiphania dicendum, si in vigilia sit jejuniium, ut apud multas Congregationes. Idem etiam videtur dicendum feria 5. in Cena Domini; Ideo feria quarta præcedenti à superiore dicitur vespere Christus factus

CLEMENS EPISCOPUS.

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

INEXHAUSTUM Indulgentiarum thesaurum a Jesu Christo Domino Nostro ecclesie relictum, christiano populo maxime salutarem, & summopere in pretio habendum esse catholice ecclesie auctoritas, & Summorum Pontificum predecessorum nostrorum gesta facillime suadent. Cumque per divinae gratiae abundantiam, nullis suffragantibus meritis, in suprema Beati Petri cathedra constituti, modo ad pastorem sollicitudinem nostram pertineat, per universum Domini gregem vigili curam providere, ut omnia in ea honeste, & secundum ordinem fiant; veterem, & probatam ecclesie consuetudinem circa Indulgentiarum dispensationem, quantum fieri potest restituere, & servare, simulque Christiani fidelium utilitati occurrere studemus.

Iner cetera siquidem spiritualium gratiarum dona, in quibus Summorum Pontificum liberalitate Christi fideles cumulatur, potissimum locum habet plenaria peccatorum indulgentia, & remissio, quae statis anni diebus conceditur, dum Romanus Pontifex solemniter in remonia populo eorum ipso congregato benedicit, & non raro ipsius Summi Pontificis nomine effundenda apostolicae benedictionis super principes viros absentes delegata fuit facultas; sed inde invaluit praeter modum usus, etiam verbi Dei praconibus indulgendi, ut similitur cum plenaria Indulgentia apostolicam benedictionem, non singulari alicui personae, vel familiae, sed universo ad ecclesiam confluenti populo impertiri vellent, nonnullis pariter, non sine aliquo ecclesiasticae disciplinae discrimine, circa harum facultatum exercitium, irrepissis abusus deprehendimus.

Ut autem spiritualium gratiarum dona, pie, sancte, atque incorrupte administrantur, quodque adeo salubriter institutum est, in perniciem non cedat attentum: Praemissa omnia Congregationi Venerabilis Fratrum Nostorum S. R. E. Cardinalium Indulgentiarum, sacrisque reliquiis propositae examinanda commisimus, quae exquisitis etiam Consultoribus, votum suum Nobis aperiret. Postquam igitur, quod eadem Congregatio, auditis Consultoribus, hac in re sentiret, percipimus; omnibus mature perpensis, justam rationem, congruamque limites in his praescribere volentes, de ipsius Congregationis consilio, motu proprio & ex certa scientia, & de qua apostolice potestatis plenitudine omnia, & singula particularia indulta, & privilegia effundendi supra populum apostolicam benedictionem, per Romanos Pontifices predecessores nostros, ac per Nos etiam, quibusvis particularibus personis, sive ecclesiasticis secularibus, sive cuiusvis Ordinis, & instituti Regularibus ad certum tempus, seu ad eorum vitam, non tamen illa per predecessores praedictos aliquibus Ordinibus Regularibus attributa, quae modo infrascripto salva esse volumus, respective concessa, & elargita, etiam eadem particulares personae ex quavis causa illa impetrant, & in possessione Indulgentiarum ac privilegiorum hujusmodi reperiantur; harum serie revocamus, ac de medio tollimus, & abolemus.

Porro ad submovendos quosvis abusus, qui in hac re vel suborti deprehenduntur, vel quandoque subortiri possent, & ad augendam erga pastores eminenti episcopatus dignitate pollentes populorum devotionem, simulque Christi fidelium utilitati, de immenso & inestimabili thesauro ecclesie tradito consulere volentes, ipsarum tenore praesentium statuimus, quod deinceps Venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, necnon dilectis filiis Praelatis inferioribus, mitrae, & pontificalium usum, territoriorumque separatum cum vera qualitate nullius diocesis habentibus, & activa in clerum & populum jurisdictione gaudentibus, nunc & pro tempore existentibus, Patriarchis, videlicet, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, duabus anni solemnitatibus, nimirum pas-

chate Resurrectionis Domini, alioque die festo solemniorum respective arbitrio designando: Praelatis vero, praemissis qualitatibus praeditis, & in propriis territoriis degentibus semel in anno, in uno ex diebus, quibus eorum singulis pontificalium usus ab Apostolica Sede permittitur, populo in ecclesia congregato, Apostolica Summi Romani Pontificis pro tempore existentis auctoritate, illiusque nomine, facultas solemniter benedicendi, cum elargitione plenariae Indulgentiae, iuxta ritum & formulam inferius tradendam, concedi possit, & ipsorum unicuique, quamvis illi suis respective ecclesiis praefuerint, gratiamque & communionem cum Apostolica Sede habuerint, per literas apostolicas in forma Brevis, gratis, ut in similibus mos est, concedatur. Ad quorum effectum ipsos Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos; ac supremo iuratos Praelatos, nunc, & pro tempore existentes, in Domino hortamur, ut pro dignitate eorum splendoris augmento, & fidelium populorum ipsis creditorum, congrua erga divinum iustitiam satisfactione, a nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, facultatem hujusmodi pro ipsis oblatam postulent, & impetrare non praetermittant.

Quoniam vero eas facultates, impertiendi Romani Pontificis nomine apostolicam benedictionem, aliquibus regularibus ordinibus concessas, praeservare intendimus; harum serie declaramus, illas iuxta concessionem apostolica auctoritate factas, salvas & illas esse debere. Districte tamen dilectis filiis eorumdem Ordinum Superioribus, & Professoribus etiam speciali mentione dignis, facultate, & indulto hujusmodi gaudentibus, & qui imposterum gaudebunt, harum quoque serie praecipimus & mandamus, quod in illius exercitio, in omnibus ritum, & formam fel. rec. Benedicti PP. XIV. per ejus epistolam cyclicam sub die XIX. Martii anni Domini MDCCLXVIII. Pontificatus sui anno octavo editam, praescriptum, servare; & insuper dictis duabus solemnitatibus, quatenus Episcopi in illis facultate hujusmodi utantur, ab effundenda benedictione penitus abstinere respective debeant. Ac idem, ad submovendam quamcumque dubii causam, declaramus etiam, per benedictionem apostolica auctoritate, sive per ipsos Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos, sive per Regulares quoslibet, ut praefertur, impendendam, nullam prorsus a censuris & poenis ecclesiasticis scienter, vel ignoranter incurris, absolutionem concedi, neque ab illis absoluto praetextu benedictionis hujusmodi susceptae praetendi possit.

Ritus vero & formula Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis & Episcopis pro impertienda benedictione, una cum plenaria Indulgentia post missarum solemniam, triplici signo crucis emisso, & in episcopali throno, cum mitra ceterisque sacris paramenis indutus, circumstantibus Ministris, adhibendus, quod congrue de Praelatis inferioribus intelligatur, talis esse debet.

Expleta in utraque solemnitate missae solemnissae celebratione, in primis alta voce, per Ministrum Superpelliceo indutum, legantur literae apostolicae, quibus Indulgentia plenaria conceditur, una cum potestate benedictionem apostolicam super populum effundendi; ut de delegatione adstantibus constet, & concessio ex latino sermone in vulgarem ad populi intelligentiam translata recitetur. Postea Episcopus surgens, iuxta ritum in ceremoniali Episcoporum expressum, dicit: "Precibus & meritis Beatae Mariae semper Virginis, Beati Michaelis Archangelii, Beati Joannis Baptistae, & Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli & omnium Sanctorum.

Miserere vestri Omnipotens Deus, & dimisis omnibus peccatis vestris, perducet vos Jesus Christus ad vitam aeternam.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem omnium peccatorum vestrorum, spatium verae, & fructuosae poenitentiae; cor semper poenitens, & emendationem vitae, perseverantiam in bonis operibus, tribuat vobis Omnipotens, & misericors Dominus.

R. Amen.

Benedictio Dei Omnipotentis PATRIS, & FILII,

et SPIRITUS SANCTI descendat super vos, & maneat semper. Amen.

Demum, post impertitam benedictionem, publicabitur latino, & vernaculo idiomate concessio plenariae Indulgentiae sequenti formula.

Attentis facultatibus a SS. in Christo Patre, & D. N. Domino CLEMENTE, divina providentia, PAPA XIII. in enuntiatas apostolicis literis expressis, datis Reverendissimo D. Domino N. Dei & Apostolicae Sedis gratia hujus Sanctae N. Ecclesiae Antistiti; eadem Dominatio sua Reverendissima, Summi Pontificis nomine, & concedit omnibus hic praesentibus Indulgentiam plenariam in forma ecclesiae consueta: Rogate igitur Deum pro felici statu SS. D. N. PAPAe, Dominationis suae Reverendiss. & S. Matris Ecclesiae.

Nulli ergo omnino hominum, &c. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo sexagesimo secundo, Tertio Nonas Septembris, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

64. Benedictio nem candelarum, de qua Auditor n. 11. feri habet posse in Oratorio Confraternitatis, tradit Frances de eccl. cat. ed. c. 25. n. 301. 304. & 391. Fieri tamen pro sodalibus posse monet Bened. XIV. Inst. eccl. 105. num. 115.

65. De benedictione fontis baptismalis quibus diebus fieri, tum a quo fieri debeat, idem Frances in eodem tract. cap. 19. num. 61. 128. & sequens.

66. De benedictione campanae plane agit idem Scriptor. d. tract. cap. 24. num. 71. & plur. seq. Confer etiam Bened. XIV. Inst. eccl. 17. a num. 30.

67. Benedictio diversarum rerum, veluti aquae, ignis &c. quare utatur ecclesia, vide apud eundem Frances ibid. cap. 24. num. 83.

68. Benedictio fulminis & grandinum est approbata ab ecclesia, dummodo fiat exorcismis approbatis ab ecclesia, & Ministris necessariis, Romaeque ad Synod. Gerund. lib. 1. tit. 1. cap. 5. num. 1. & duob. seqq.

69. Decretum Sac. Cong. Rituum ab Audite num. 22. relatum, quo dicitur fuit benedictiones ignis, seminis, ovorum, &c. non esse de iuribus parochialibus, adeoque fieri posse a quibuscumque sacerdotibus, illustrat Rot. cor. Ansal. dec. 577. n. 3. & plur. seq. vide quoque Bened. XIV. Inst. eccl. 105. sparsim pluribus locis (Vid. verb. Consecratio, ibique seq. 12. 13. 14. & 15. tit. 10. p. 1.)

BENEFICIUM, BENEFICIA.

ARTICULUS I.

Quoad Beneficii esse, & divisionem.

SUMMARIUM.

- 1. Beneficium ut sit quid sit, ad n. 5.
2. Beneficium ecclesiasticum, quid sit, & quid requiratur ad illum constituendum, ad n. 14.
15. Beneficia dividuntur, primo ratione diversi status hominum, ad num. 18.
19. Secundo ratione adnexae, ad n. 23.
24. Rursus alia sunt duplicia, alia simplicia, ad n. 30.
31. Dividuntur in electiva, patronata, & collativa, ad n. 34.
35. Insuper alia sunt manualia, alia non, ad n. 36.
37. Alia beneficiorum divisiones, atque appellationes, ad num. 42.
43. Additiones ex aliena manu, ad n. 63.

BENEFICIUM ut sit, seu generice captum, est benevola actio tribuens gaudium capientibus, ut definitur in lib. 2. de Fructu tit. 23. verb. Beneficium. Est beneficium sic generice captum dividitur in beneficium proprie, & stricte sumptum, in privilegium, & in rescriptum. Beneficium proprie, seu stricte sumptum, est benevola actio, sive liberalitas quadam concessa sine alterius praedictio praeter Jus commune; colligitur ex cap. Cum dilecti 6. de do-

nat. ubi donatio dicitur beneficium, (Vid. tit. 4. p. 5. tit. 12. lib. 3. For. Reg.) & tenent Joann. Andreas in cap. Ad aures 10. de panis, Fagnan. in cap. Olim 19. de verb. significat. Privilegium est benevola actio concessa contra Jus commune; cap. Privilegium 3. dist. 3. cap. Abbate 25. de verb. significat. Unde cum princeps aliquid eximit a Jure communi, dicitur proprie privilegium, & ita sumitur toto ritu. de privileg. ideoque dici solet, quod Jure communi competit, frustra per privilegium impetratur; l. 1. Cod. de Thesaur. lib. 10. (Videatur lex 1. tit. 11. p. 1. infra verb. Bona ecclesiastica, cum verb. Clericus, in add. hisp. & leg. 2. 3. 26. 27. 28. 29. 30. & seqq. tit. 18. p. 3. Ad rem tit. 2. lib. 7. Recop. Castell. cum tit. 1. lib. 7. Ord. Reg.) Rescriptum est benevola actio concessa secundum Jus commune; sic desumitur ex tit. de Rescriptis; & cap. De divers. rescript. in rubr. & nigr. Impetratur enim rescriptum ad Juris observantiam, ut impetranti fiat justitia; & hinc rescripta contra Jus licita non valent; cap. Rescripta 15. caus. 25. q. 2. (Consonant leg. 45. 46. 47. usque ad 55. tit. 18. p. 3. tit. 12. lib. 3. Ord. Reg. leg. 12. 13. 25. & 29. tit. 4. procedentis lib. 2. ejusd. tit. 14. lib. 4. Recop. Castell.)

Beneficium ecclesiasticum, de quo hic est sermo, est jus perpetuum percipiendi fructus ex bonis ecclesiasticis ratione spiritualis officii personae ecclesiasticae auctoritate ecclesiae constitutum; colligitur ex cap. Cum secundum Apostolum 16. de Praebend. & ex cap. Si quis amodo 16. dist. 18. Unde ad verum beneficium ecclesiasticum sex potissimum requiruntur ex communi Canonistarum. Primum requisitum est quod beneficium ecclesiasticum Episcopi auctoritate sit erectum; requirit enim canonicam erectionem, alias non est beneficium; cap. Nemo 9. de consec. dist. 1. cap. Omnes 1. dist. 22. Et per hoc si quis in aliqua ecclesia certas missas, vel etiam anniversaria suo competenti stipendio in perpetuum fundaverit, aut etiam capellaniam, nisi approbatio Episcopi accesserit, non erit beneficium ecclesiasticum, sed solummodo pium legatum, & quia talis capellaniam, seu tale legatum cum erectione, seu institutione Ordinarii, erit quid laicale, & temporale, ut decidit Rota in una Monopolitana Hebdomad. Vener. 14. Decembris 1612. coram Mansanedo; quia nullus privatus sine Ordinarii auctoritate potest locum sacrum, vel rem spirituale constituit, arg. cap. Ad hoc 4. de religio. domib. Secundum requisitum est, quod habeat aliquid spiritualitatis annexum, scilicet, quod deat propter divinum officium; v. gr. celebrandi missas, recitandi horas, & servandi in officii spiritualibus alicui ecclesiae, secus si pars reddituum ecclesiasticorum daretur propter ministerium mere temporale, v. gr. Musicis, Aedibus, & hujusmodi pro laboribus eorum laicalibus; cap. Ultim. de rescriptis in 6. ubi dicitur, propter officium datur beneficium ecclesiasticum. Tertium requisitum est, quod conferatur a persona ecclesiastica, scilicet a Papa, vel Ordinario; non vero a laico, nam laici non possunt conferre beneficia ecclesiastica (non obstante, quod Jus patronatus eidem competat, sicut idoneum clericum ad beneficium vacans praesentare valeant), sed ea conferunt tales ecclesiae Praelati, eorumque Officiales; cap. Ex frequentibus 3. de constit. cap. Si quis deinceps 12. cap. Si quis Clericus 16. & cap. Nullus Laicorum 18. caus. 16. quest. 7. Quartum requisitum est, quod conferatur Clerico, id est, personae saltem prima tonsura initiata, taliter quod non sufficiat post illum jam acquisitum tonsurati; arg. cap. Ex literis 6. de transact. & notat Gloss. final. & Abbas ibidem istud limitans, nisi forsitan Papa cum aliquo Laico insigni, & eminenti dispensaverit, ut possit beneficium recipere, & postea quamprimum tonsurari; aliter collatio beneficii facta in personam laici, seu necdum prima tonsura initiati, est ipso Jure nulla, & invalida, nam Laicus est incapax omnis Juris ecclesiastici; cap. Causam 7. de rescriptis, & colligitur etiam ex cap. Cum adeo 17. juncta Gloss. verb. Nec Clericus de rescriptis, & cap. In ecclesia 2. de institut. Quintum requisitum est, quod sit perpetuum; cap. Praecepta 12. dist. 55. cap. Sanctorum 2. dist. 70. cap. Veniens 5. de filiis Presbyter. cap. Ex parte 5. de Clerico agrotante, &